

תהליכי שינוי בהתפתחות המדיה

Processes of Change in the Development of the Media

מס' הקורס : 183-1-0336

שם המרצה : ד"ר בועז מילר

סמסטר : א'

שנה : תשע"ז

סוג הקורס : שיעור

יום המפגשים : שלישי

שעה : 1000-1200

שעות קבלה של המרצה : בתיאום באימייל.

תיאור הקורס

סקירה היסטורית של פרקים נבחרים בהתפתחות אמצעי התקשורת. הקורס ידון בהתפתחות אמצעי התקשורת בהקשרם ההיסטורי הרחב. בין השאלות שיידונו בקורס: האם התפתחות אמצעי התקשורת מאופיינת על ידי דטרמיניזם טכנולוגי? האם ישנן מהפכות בהתפתחות אמצעי התקשורת? האם אמצעי התקשורת כשלעצמם נייטרליים מבחינה ערכית? מהן השלכותיהם החברתיות והתרבותיות של התפתחויות בהיסטוריה של התקשורת? הקורס יסלם קריאה במקורות היסטוריים ראשוניים ומשניים.

מטרות הקורס

- הכרת פרקים נבחרים בתולדות אמצעי התקשורת;
- הכרת סוגיות תיאורטיות מרכזיות בהיסטוריוגרפיה של אמצעי התקשורת;
- פיתוח יכולות קריאה ביקורתית של מקורות ראשוניים בהיסטוריה של אמצעי התקשורת.

חובות הקורס ומועדים קובעים

- נוכחות שוטפת;
- קריאה שוטפת;
- הגשת שתי תגובות קצרות על מקורות ראשוניים באנגלית לא יאוחר מתחילת השיעור. **שימו לב: זאת דרישת סף לגישה למבחן!**
- מבחן.

מרכיבי הציון הסופי

- מבחן 100%
- בונוס על השתתפות תורמת בשיעור עד 5%
- סה"כ 100%

מבנה הקורס ומפגשים

1. היברות ומבוא

2. גישות להיסטוריוגרפיה של התקשורת

Nerone, John. 2003. Approaches to Media History. In *A Companion to Media Studies*, edited by Angharad N. Valdivia, 93-114. Malden, MA: Blackwell.

3. מהפכת הדפוס

אייזנשטיין, אליזבת. 1995. עלייתו של ציבור הקוראים. בתוך **תקשורת המונים: מקראה**, עורך דן כספי, 43-52. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

Trithemius, Johannes. 2003/1642. From *In Praise of Scribes*. In *Writing Material: Readings from Plato to the Digital Age*, edited by Evelyn B. Tribble & Anne Trubek, 469-476. New York: Longman.

4. העיתון
כספי, דן. 1993. **תקשורת המונים**, כרך א', 3.1.5: מודל היסטורי של התפתחות אמצעי התקשורת, 115-117; 3.3: העיתון, 126-145. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
5. התגבשות העיתונאות במקצוע
מקור ראשוני: Carey, James W. 1978. A Plea for the University Tradition. *Journalism Quarterly* 55(4): 846-855.
6. עיתונות עברית
לימור, יחיאל ורפאל מן. 1997. **עיתונאות: איסוף מידע, כתיבה ועריכה**. פרק 1.2: תולדות העיתונות העברית בארץ ישראל; פרק 1.3: העיתונות הכתובה במדינת ישראל, 35-53. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
מקור ראשוני: קטעי עיתונות היסטוריים.
7. הטלגרף
Starr, Paul. 2004. *The Creation of the Media: Political Origins of Modern Communications*. Ch. 5: The First Wire, 153-190. New York: Basic Books.
8. הטלפון
Fischer, Claude S. 2007. The Telephone Takes Command. In *Communication in History: Technology, Culture, Society*, 5th ed., edited by David Crowley & Paul Heyer, 143-149. Boston: Pearson.
מקור ראשוני: Watson, Thomas A. 1915. How Bell Invented the Telephone. *Proceedings of the American Institute of Electrical Engineers* 34(8): 1503-1513.
9. הרדיו
Craig, Douglas B. 2000. *Fireside Politics: Radio and Political Culture in the United States, 1920-1940*. Ch. 1: The Radio Age: The Growth of Radio Broadcasting, 1895-1940, 3-17. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
בלושטיין, בן. 2002. רדיקליזם במסווה: פחד, תיאטרון ותסכית הרדיו "מלחמת העולמות". **זמנים** 80: 63-73.
מקור ראשוני: Reeves, Earl. 1928. Radio Brings Politics into Your Home. *Popular Science Monthly* (June): 22-23.
10. ראשית הטלוויזיה
סרט תעודה: *Television S01E01: The Race for Television* (UK, Granada, 1985).
סטיבנס, מיצ'ל. 1995. הטלוויזיה משנה את פני החדשות. בתוך **תקשורת המונים – מקראה**, עורך דן כספי, 191-199. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
- מקור ראשוני: Shaw, Desmond. 1928. Seeing Round the World: What Television Will Mean to You. *Television* (August): 11-13.
11. ימי הזוהר של הטלוויזיה
סרט קולנוע: **חידון האשליות** (ארה"ב, 1994).
12. הולדת האינטרנט
Abbate, Janet. 1999. Cold War and White Heat: The Origins and Meanings of Packet Switching. In *The Social Shaping of Technology*, 2nd ed., edited by Donald MacKenzie and Judy Wajcman, 351-371. Buckingham: Open University Press.
גולדמן, דודי ואילן גטניו. 2001. קיצור תולדות האינטרנט. בתוך **אינטרנט: תקשורת, חברה ותרבות – מקראה**, עורך דב שנער, 377-398. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
- מקור ראשוני: Baran, Paul. 2002. The Beginnings of Packet Switching: Some Underlying Concepts. *IEEE Communications Magazine* (July): 42-48.
13. חזרה והשלמות